

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Maj-juni, 23/24
Institution	Herning HF & VUC
Uddannelse	Hf, 2-årigt
Fag og niveau	Religion B
Lærer(e)	Anne Mette Maarup Hygum
Hold	23ReB25

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Teori-fænomenologi-metode
Titel 2	Islam og fundamentalisme
Titel 3	Buddhisme
Titel 4	Kristendom inkl. værklæsning af Apostlenes Gerninger
Titel 5	Senmoderne religiøsitet og asatro
Titel 6	Særligt religionsfagligt emne: Konversion

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 1	Teori-fænomenologi-metode
Indhold	<p>Motzfeldt, Dorte Thelander: ”Religion: Teori – fænomenologi – metode”, Systime</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Religion og religionsfagets teori ○ Hvad kan religionsfaget bruges til ○ Forskellige kategorier af religion ○ Videnskabelige teorier om religion ○ Den grønlandske skabelsesmyte: https://religionb.systeme.dk/?id=148#c336 ○ Andamanernes skilpaddedans: https://religionb.systeme.dk/?id=143#c302 ○ Religionskritik <p>Haaning, Katrine og Laursen, Søren Korshøj (red): ”Religionsportalen”, Systime: - Michael Rothstein: Religion er et socialt og kulturelt fænomen,</p> <p>Danskernes religiøsitet i tal: https://grundbogentilreligionc.systeme.dk/?id=280</p> <p>Thilde Thordahl Andersen, ”Danskernes komplekse tro: Seks måder at være (ikke)religiøs på”, Kristeligt Dagblad, 2019 https://www.kristeligt-dagblad.dk/kirke-tro/saadan-er-danskernes-religiositet-danskernes-komplekse-tro-seks-maader-vaere</p> <p>Phil Zuckerman, Deadline, DR: https://www.youtube.com/watch?v=n9vc7v7em_4</p> <p>Fire sociologiske teorier om religiøsitet: https://grundbogentilreligionc.systeme.dk/index.php?id=196</p> <p>Carsten Lykke-Kjeldsen, Bodil Junker Pedersen, Tine Markvard Rask, Tine Overlund Roost og Hans Wagne: ”Begyrebnsøglen til religion – teori og metode”, Systime:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Myter Begyrebnsøglen til religion – teori og metode (systeme.dk) ● https://begyrebnsoglentilreligion.systeme.dk/?id=149#c552 ● Ritualtyper Begyrebnsøglen til religion – teori og metode (systeme.dk) <p>Den religiøse virus (48 min) DR2, 2009</p> <p>Kritik af religion har igen fået betydning i det 21.århundrede, Kristeligt Dagblad, 24. maj 2016</p>
Omfang	Ca. 7 moduler af 90 minutters varighed Omfang: ca. 30 sider.

<p>Særlige fokuspunkter</p>	<p>Indefra- og udefra synsvinkel Den religiøse aktør Religion som kulturforståelse Fire sociologiske teorier om religiøsitet: <ul style="list-style-type: none"> - Deprivation - Socialisation - Rational choice - Identitetsdannelse og religion Monoteisme, polyteisme, panteisme, synkretisme Ninian Smarts syv dimensioner Den fænomenologiske- og sociologiske metode Mytetyper og myteteori Den grønlandske skabelsesmyte Ritualer og ritualteori – herunder overgangsritualet Religionskritik ved Nietzsche, Freud og Marx Den nye ateisme Helligt versus profant Ekskursion og feltarbejde til Gødstrup hospitalskirke</p>
<p>Væsentligste arbejdsformer</p>	<p>Klasseundervisning/portfolio/individuel-, par- og gruppearbejde/ekskursion og feltarbejde til Gødstrups hospitalskirke</p>

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

<p>Titel 2</p>	<p>Islam og fundamentalisme</p>
<p>Indhold</p>	<p>Esben Andreasen m.fl.: Religion og kultur, Systime, 2006: s. 175-178; 182-184</p> <p>Jens Forman: Muslimernes Religion, Systime, 2009: s. 35; 42-43; 49-55</p> <p>Lene Madsen m.fl.: Grundbogen til Religion C, Systime, 2012, s. 114-115.</p> <p>Ritualtyper: Ritualtyper Ritualtyper Begrebsnøglen til religion – teori og metode (systime.dk) </p> <p>Ritualteori (Van Gennep, Eliade) Ritualteori – funktionalistisk Begrebsnøglen til religion – teori og metode (systime.dk) Ritualteori – fænomenologisk Begrebsnøglen til religion – teori og metode (systime.dk)</p> <p>Konversion: https://begrebsnoeglentilreligion.systime.dk/?id=143</p>

	<p>Hanne Følner og Bente Lund: Fundamentalisme i kristendom og islam, Systime, 2012: 11-14; 21-23; 213-214; 215-219</p> <p>Rudolf Peters: Jihad-former (i Jens Forman: Muslimernes Religion, s. 109-110)</p> <p>Osama bin Ladens krigserklæring (i Jens Forman: Muslimernes Religion, s. 111-112)</p> <p>Koranuddrag: 5:6 (om salat); 2:183-186 (om sawm); 2:190-193; 9:5; 60:8 (om jihad)</p> <p>Jens Forman: Islam og muslimerne, Systime, 2011, s. 42-43: Hajj oversigt og program</p> <p>Abdul Halid Mahmud: Og underkastelsen under Gud er: monoteismen, fra Wulff Pedersen: Islam – tekster og stemmer fra den muslimske verden, Gyldendal, 1980</p> <p>Leopold Weiss: Foran Kabaen https://www.religion.dk/islam/islam-i-danmark</p> <p>Lones søn døde for islamisk stat, Berlingske, 2016</p> <p>Jesper Termansen: Den bogstavtro muslim kan ikke adskille sig fra sharia, Berlingske, 2007</p> <p>Morten Rasmussen: Hizb-ut-Tahrir er en sekt, Kristeligt Dagblad, 27. oktober, 2001.</p> <p>Laura Elisabeth Lind: Islam har gjort mig til et bedre menneske', Kristeligt Dagblad, 13. juli, 2009.</p> <p>Abdul Wahid Pedersen: Den lange vej hjem Klassisk og moderne islam (systime.dk)</p> <p>Dokumentar: 5 skarpe om islam.</p> <p>Hajj 2022: Muslims travel to Mecca, Mount Arafat for pilgrimage USA TODAY</p> <p>Dokumentar: Min bror er terrorist (22:00-32:00 min.), DR2, 2014</p> <p>Dokumentar: Victors hellige krig, TV2, 2016.</p> <p>Dokumentar: So f...ing special i USA (3), 2013</p>
Omfang	Ca. 16 moduler af 90 minutters varighed

	Omfang: ca. 85 sider
Særlige fokuspunkter	<p>Muhammed – Islams grundlæggelse og tidlige historie</p> <p>Koranen og Hadith</p> <p>De 5 søjler samt centrale trosartikler – belyst ved Koran-uddrag</p> <p>Sunni og Shia</p> <p>Islams udbredelse</p> <p>Sharia</p> <p>Fænomenologisk ritualteori:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podemann Sørensens ritual-myte model - Eliade: helligt og profant; hierofani, axismundi <p>Jihad – Den store, den lille, og den globale</p> <p>Jan Hjärpes fire idealtyper: fundamentalisme, traditionalisme, sekularisme og modernisme</p> <p>Fundamentalisme i kristendom og islam</p> <p>Fundamentalisme som begreb</p> <p>Steve Bruce: Kendetegn ved fundamentalisme</p> <p>Islam – fortsat med fokus på fundamentalisme og fundamentalistiske muslimers syn på hhv. koranen og demokratiet.</p> <p>Sekularisering</p> <p>Fundamentalisme i Danmark</p> <p>Nyfundamentalisme</p> <p>Konversion</p> <p>Lewis Rambos konversionsteori</p> <p>Fire sociologiske teorier om religiøsitet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Deprivation - Socialisation - Rational choice - Identitetsdannelse og religion
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/portfolio/individuel-, par- og gruppearbejde/ diskussion og debat/

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 3	Buddhisme
Indhold	<p>Esben Andreasen m.fl.: Religion og kultur - en grundbog, Systime, 2002: s. 39-40; 60-61.</p> <p>Lene Madsen m.fl.: Grundbogen til religion C, Systime, 2012: s. 153-155</p> <p>Lene Højholt: Buddhas Lære, Gyldendal, 2005: s. 12-15; 22; 24-30; 30-35; 62-63; 68-71; 75-78; 79-80;</p> <p>1. Buddhalegenden</p>

	<p>2. Benarestalen</p> <p>9. Trungpa Rinpoche forklarer meditation for vesterlændinge</p> <p>12. Boddhisattvaens ekspempel og kollektiv frelse (Teksterne ovenfor er fra Lene Højholt: Buddhas Lære).</p> <p>Hvem er Dalai Lama: https://www.religion.dk/buddhisme/2008-03-18/hvem-er-dalai-lama</p> <p>8.1 Buddhismens historie i Vesten: https://buddhisme.systeme.dk/index.php?id=183 Konvertit- og immigrantbuddhisme:</p> <p>8.2 Praksis særlig for buddhisme i Vesten. Immigrantbuddhisme og konvertitbuddhisme https://buddhisme.systeme.dk/?id=183</p> <p>Interview med en dansk buddhistisk nonne: https://buddhisme.systeme.dk/?id=213</p> <p>Morten blev buddhist som 21-årig: https://www.dr.dk/mitliv/morten-blev-buddhist-som-21-aarig-foer-var-jeg-hurtig-til-skyde-skylden-paa-andre</p> <p>Interaktivt livshjul: Det buddhistiske livshjul</p> <p>Interview om meditation: http://www.youtube.com/watch?v=PvPXHHITqkI</p> <p>Er vi blevet google-buddhister: https://www.dr.dk/undervisning/religion/buddhisme</p> <p>Dokumentar: Buddha og milliardæren: https://www.dr.dk/undervisning/religion/buddhisme</p> <p>Dokumentar: 5 skarpe om buddhismen: https://www.dr.dk/undervisning/religion/5-skarpe</p> <p>Buddhisme introduktion med Religionsnorden: https://www.youtube.com/watch?v=dhSu7o3A-Aw</p> <p>Film: Little Buddha (uddrag: Buddhalegenden), 1993.</p> <p>Dokumentar: De skrev historie – Dalai Lama</p>
Omfang	<p>Ca. 13 moduler af 90 minutters varighed</p> <p>Omfang: ca. 75 sider</p>
Særlige fokuspunkter	<p>Introduktion til buddhisme</p> <p>Buddhalegenden</p> <p>Buddhas lære - Dharma</p> <p>Karma og samsara</p> <p>De fire ædle sandheder</p>

	<p>De fem skandhaer Den ædle 8-leddede vej Buddhistiske retninger: Hinayana, Mahayana. Sanghaen – munkenes forhold og levevis Tibets historie Religiøse og politiske forhold i Tibet Tibetansk buddhisme (Vajrayana) Levende bodhisattvaer, lamaer Tantra og meditation Dalai Lama Buddhisme i Vesten Konversion Konvertitbuddhisme og immigrantbuddhisme Melford Spiro: karmisk, nirvanisk, apotropæisk buddhisme</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/portfolio/individuel-, par- og gruppearbejde/ diskussion og debat

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 4	Kristendom inkl. værklæsning af Apostlenes Gerninger
Indhold	<p>Esben Andreasen m.fl.: Religion og kultur, Systime, 2009: s. 144-154; 157-162</p> <p>Lene Madsen m.fl.: Grundbogen til Religion C, Systime, 2012, s. 12-15.</p> <p><i>Den kristne grundmyte</i> ved Kristendommen basis 1 Religionsnøden, YouTube</p> <p>Det kristne liv rituelt set https://religionb.systime.dk/?id=143</p> <p>Tilfangetagelsen af Jesus i Markus, Matthæus og Lukas: Markus 14, 43-52; Matthæus 26, 47-56; Lukas 22, 47-53</p> <p>Lukas 10: Den barmhjertige samaritaner</p> <p>Værklæsning: Apostlenes Gerninger</p> <p>Jannie Le Moigne: Den Karismatiske Leder. www.religion.dk , 2015</p> <p>Max Weber: Udvalgte tekster – Om det karismatiske herredømme, Hans Reitzels Forlag, 2003, s. 314-315.</p>

	<p>Max Weber: Udvalgte tekster – Rutinisering af karisma, Hans Reitzels Forlag, 2003, s. 185-187.</p> <p>Karismatisk ledelse og rutinisering af karisma: https://begrebsnoegtilreligion.systeme.dk/?id=140</p> <p>Religiøse fællesskaber: https://begrebsnoegtilreligion.systeme.dk/?id=158</p> <p>James Beckfords teori om religiøse grupper: https://begrebsnoegtilreligion.systeme.dk/?id=158</p> <p>Marie Vejrup Nielsen, 2019, ”Hvor mange af Danmarks kristne er ikke medlemmer af folkekirken?” https://www.religion.dk/hvor-mange-af-danmarks-kristne-hoerer-til-udenfor-folkekirken</p> <p>Simon Johansen, Kristeligt Dagblad, 2016: https://www.kristeligt-dagblad.dk/debat/er-kun-doebte-boern-guds-boern</p> <p>Erik Bjerager, Kristeligt Dagblad, 2017, ”500 år efter Luther: Danmark må besinde sig på den kristne arv”: https://www.kristeligt-dagblad.dk/kirke-tro/500-aar-efter-luther-danmark-maa-besinde-sig-paa-den-kristne-arv</p> <p>Præsten der ikke tror på gud. Kristeligt Dagblad, 2003.</p> <p>Ingrid M. Schmidt: Sogn søger troende præst, DR Nyheder, 2013 Manuel Vigilius:</p> <p>Mig, Gud og Mig, Ud og Se, 2004. https://www.kristendom.dk/hvilke-former-protestantisme-findes-der</p> <p>Dokumentar, DR 2014: Fem skarpe om Jesus: 5 skarpe om Jesus</p> <p>Dokumentar, DR 2013: Fem skarpe om Luther</p> <p>Dokumentar, 'Massakren i Jonestown - historiens største masseselvmord': https://mitcfu.dk/mm/player/?copydan=020706182250</p> <p>Dokumentar, DR Kultur, Apostelen Paulus https://hval.dk/mitCFU/mm/player/?copydan=321406081715</p> <p>Dokumentar, DR: Skal Stat og Kirke skilles ad? https://hval.dk/mitCFU/mm/player/?copydan=011812062155</p>
Omfang	Ca. 24 moduler af 90 minutters varighed Omfang: ca. 110 sider
Særlige fokuspunkter	Traditionalisme og modernisme Den kristne grundmyte: skabelses-, problem- og løsningsmyten

	<p>Kosmogoniske og kosmologiske myter Kaos – kosmos Den gamle- og nye pagt Israel på Jesu tid; den historiske og kristne Jesus De fire evangelier med fokus på deres Jesusbilleder Kristendommens grundlæggelse:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jesus og opgøret med loven og de jødiske autoriteter - Næstekærlighed: Det dobbelte kærlighedsbud og Den gyldne regel - Jesu død og genopstandelse: Den nye pagt. Frelse. - Disciplene og Helligånden - Paulus og den tidlige kristendom - Dåb og Nadver - Dåben som overgangsritual <p>Kristendommens historiske udvikling Kristendommens hovedretninger Luther og reformationen Kristendom i en moderne kontekst Bultmann og afmytologisering Religion i det senmoderne samfund Sekularisering Folkekirkens rolle i dag Kristne retninger uden for Folkekirken Myter og ritualer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Overgangsritualer: Van Gennep - Kosmogoni, antropogoni, eskatologi <p>Værkslæsning: Apostlenes Gerninger</p> <ul style="list-style-type: none"> - Helligånden - Dåben - Kristendommen som universel religion - Karismatisk ledelse og rutinisering af karisma - Peters rolle - Religiøse grupper / sekter (social kontrol) - Minoritet/majoritet - Paulus' konversion - Paulus' rolle i den tidlige kristendom <p>Konversionsteori Karismatisk ledelse Religiøse fællesskaber: kirke, sekt, kult og denomination. Beckford om religiøse grupper Ekskursion til domkirken i Aarhus</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/portfolio/individuel-, par- og gruppearbejde/ diskussion og debat/ fremlæggelser

[Retur til forside](#)

Titel 5	Senmoderne religiøsitet og asatro
Indhold	<p>Fakta om religion i det senmoderne samfund: https://grundbogentilreligionc.systime.dk/?id=279</p> <p>”Samfund, individ og religion” i: Senmoderne religiøsitet i Danmark af Birgit Andersen, Vinni Bøgelund m.fl. Systime 2008 s. 7-11</p> <p>”Asatro: Harreskovens Blótgilde” i: Senmoderne religiøsitet i Danmark af Birgit Andersen, Vinni Bøgelund m.fl. Systime 2008 s. 16-28</p> <p>Den nordiske skabelsesmyte fra: Nordiske myter og sagn. Vilhelm Grønbechs gendigtning, 1927.</p> <p>Goderingens trosgrundlag: http://www.asatrofaellesskabet.dk/Indhold/Index.html</p> <p>”Case” i ”Senmoderne religiøsitet i Danmark”, s. 29-31</p> <p>Knæsætning: http://asatrosamling.dk/asatro-riter/knaesaetning/</p> <p>Ynglingeindvielse: http://asatrosamling.dk/asatro-riter/ynglingeindvielse/</p> <p>Harreskovens Blótgildes bryllupsceremoni: http://www.blotgilde.dk/index.php?side=Bryllup&menu=Aktiviteter&sub=Ceremonier</p> <p>”Jævn døgnblót i Harreskoven”, i ”Senmoderne religiøsitet i Danmark”, s. 39-41</p> <p>Casper Lindblad Andresen: Asatroende – jeg er ikke én, der bare leger ikke viking: https://www.religion.dk/religion.dk/asatroen-er-min-religion-ikke-et-rollespil</p> <p>Dokumentar: Hedninge på høje hæle, DR2, 2006</p> <p>Dokumentar: Univers om asatro, DR, 2014: https://www.dr.dk/studie/religion/asatro-hele-udsendelser</p>
Omfang	Ca. 9 moduler af 90 minutters varighed Omfang: ca. 40 sider.
Særlige fokuspunkter	<p>Senmoderne religiøsitet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De tre samfundstyper: traditionelle, moderne og senmoderne - Giddens teori om det senmoderne samfund og individet: dynamisk og refleksiv - Senmoderne religiøsitet - Individualisme

	<ul style="list-style-type: none"> - Globalisering - Sekularisering - Afsekularisering - Fortryllelse – genfortryllelse – affortryllelse - Den religiøse aktør - Pluralisme - Polarisering - Eklekticisme/synkretisme - Institutionaliseret- og ikke-institutionaliseret religion <p>Myter og ritualer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kosmogoni, antropogoni, teogoni, eskatologi - Mytiske træk - Ætiologi - Overgangsritualer: Van Gennep - Podemann Sørensens ritual-myte-model - Ofring og offertyper <p>Senmoderne asatro:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Den senmoderne asatros historie og organisering - Grølheims drøm - Harreskovens blotgilde - Forn Sidr - Nordisk mytologi: skabelsesberetningen, menneskets skabelse, ragnarok - Guderne og magterne - Animisme - Kilder: Ældre og yngre Edda, Hávamál - Etik – den rette handling - Guder og Gydjer - Blót - Overgangsritualer i asatroen - Religiøse fællesskaber - Konversion
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/portfolio/individuel-, par- og gruppearbejde/ diskussion og debat /elevpræsentationer

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 6	Særligt religionsfagligt emne: Konversion
----------------	---

Indhold	<p>Konversion har været et gennemgående emne, som vi har arbejdet med i alle forløb og omfanget er dækket i de ovenstående forløbsbeskrivelser.</p> <p>Vi har primært arbejdet med Lewis Rambo. Derudover har der også været inddraget Mogens Mogensen - det er med afsæt i nogle gamle undervisningsnoter, så hans seks punkter gengives her:</p> <ul style="list-style-type: none">- Intellektuel konversion: Søgen efter svar på livets store spørgsmål.- Mystisk konversion: På baggrund af en mystisk oplevelse, åbenbaring mv.- Eksperimentel konversion: Afprøvning af forskellige teknikker, metoder mv.- Følelsesmæssig konversion: Gennem kontakt, omsorg og opmærksomhed i religiøse grupper.- Vækkelsesmødekonversion: Fællesskabsfølelse og fælles religiøse oplevelser, fx gennem deltagelse i ritualer.- Tvungen konversion: Gruppepres eller værre som fx hjernevask. <p>Der har især været arbejdet med konversion i forbindelse med:</p> <p>Kristendom: Paulus' konversion i ApG.</p> <p>Islam: Konvertitter der har valgt den fundamentalistiske form af islam.</p> <p>Buddhisme: Vesterlændinge der konverterer til buddhisme (konvertitbuddhister), typisk den tibetanske.</p> <p>Moderne asatro: Konversionshistorier fra personer, der er blevet asatroende.</p>
----------------	--

[Retur til forside](#)